

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р инж. Сеня Терзиева, член на журито на катедра
„Хуманитаристика“ при ХТМУ

Относно дисертационния труд на старши преподавател Веселина Петрова Коларски, докторант в редовна форма, към секция „Хуманитаристика“ със заглавие „Инженернотехнологично обучение в билингвална среда“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, област на висше образование: „Педагогически науки“ професионално направление 1.3. „Педагогика на обучението по..“ научна специалност „Методика на обучението по химикотехнологични дисциплини“. Дисертационният труд е насочен за защита пред научно жури със заповед на ректора № Р-ОХ - 192 / 12. 05. 2017г.

Старши преподавател Веселина Петрова Коларски е завършила специалност Английска филология през 2000 г. в Шуменски Университет “Епископ Константин Преславски“. От 2002г. работи като преподавател по английски в ХТМУ и впоследствие временно е назначена за ръководител на секция „Чужди езици“. Зачислена е като докторант в редовна форма на 1 март 2009 г. под мое ръководство със заповед на заместник – ректора по научни дейности в съответствие с решение на съвета на Департамента по хуманитарни науки при секция „Хуманитаристика и осигуряване на качеството на обучението“ към ХТМУ, Протокол № 6 от заседанието му от 27.02.2009г. От март 2017 г. секцията е реструктурирана в катедра „Хуманитаристика“ към Факултета по Металургия и материалознание.

Преподавателската работа със студенти от различните специалности в ХТМУ и обучението на чужденци в рамките на академичен обмен насочиха старши преподавател Коларски към специфичните особености на работа в мултилингвална среда. Така при зачисляването ѝ се оформи областта от педагогически проблеми пред обучението по чужд език в инженерен университет, свързани с обема и съдържанието на курсовете, организационната рамка и нивата на начална чуждоезикова подготовка на студентите. Всичко това насочи изследването към търсене на форми за билингвалното обучение, което да интегрира базовата инженерна

подготовка и развитието на умения по английски език в сферата на професията съответното професионално направление и специалност.

В хода на дисертационната работа тя успя да изведе теоретичната рамка на изследването в контекста на съвременното чуждоезиково обучение, което се фокусира върху усвояване на езика за специфични цели. Световният опит разкрива, както ползите от специализация на комуникативните умения по английски език, така и полето от методически проблеми пред дизайна на курсовете. Това постави и конкретният обект на изследване – билингвално обучение за химикотехнологични дисциплини.

Цялостната концепция е изградена върху спецификите на специализираното езиково обучение и изискванията към резултатите от ученето за инженерните специалности (подробно разгледани на ниво национални и международни организации, ангажирани с инженерно образование). Този компонент от подготовката на кадри се развива в условия на динамика в очакванията на студенти, работодатели и преподаватели и следва да търси множество решения за оптимизиране в рамката на хорариумите и разнородните групи обучавани. Разработената дисертация от Веселина Коларски дава една от посоките за намиране на отговор на част от тях. В работата си тя аргументира необходимостта от съвместно усвояване на знания и компетентности в областта на инженерната специалност и комуникативни умения по английски език.

Изведените педагогически подходи, като база за дизайн на обучението, са описани задълбочено и са приложени в експерименталния модел за интегрирано билингвално обучение. Те са базирани на световния опит за интегрирани курсове и интердисциплинност при структуриране на образователните степени (нива на обучение по ЕКР). Теоретичните основания и специфични методически концепции за екипно преподаване са крачка в развитието на академичната среда, която има сериозен потенциал за създаване на динамични интердисциплинни обучителни стратегии, технологии и методи, които ще подпомагат развитието на очакваните резултати.

В областта на изучаване на английски за специфични цели тя извежда методически подход за развитие на умения за комуникация в билингвална среда и за формиране на умения за учене, които стимулират усвояване на интегрирани знания от различни дисциплини, които са в основата на професионалните компетентности.

За да се обоснове теоретичния и приложен модел за дизайн на билингвалното обучение Веселина Коларски прилага подход за анализ на потребностите на обучаваните от специализиран чужд език. Това тя прави с анкетен метод и разработва оригинален въпросник. Изследването е проведено през учебната 2013/2014 г., а получените резултати са практическа подкрепа за избора на методически подходи за развитие на обучителни модули или курсове.

В полето на емпиричното изследване Веселина Коларски има възможност да приложи на практика идеите за разработване на интегрирано съдържание и дизайн на курс и то е плод на теоретичната рамка и предварителното изследване на очакванията и потребностите на студентите. Методическа рамка на експерименталното изследване включва три нива със съответните методи. За оценка на ефективността на експерименталния дизайн докторантката прилага анкетен метод и събира богат емпиричен материал. Данните от двете анкетни изследвания, които обработва статистически с честотен анализ, а от второто с корелационен и клъстерен анализ, дават пълна картина на изследвания обект, и са интерпретирани задълбочено коректно. Така са постигнати анализи на резултатите в различни разрези, разкрити са ефектите от ученето в билингвална среда по групи студенти, които са формирани от нивото на езикови умения. При проектиране на методиката на изследването докторантката разработва система от методи, която пълноценно да оцени експерименталния дизайн и инструментариума за обучение и да даде обратна връзка със студентите. Разработеният въпросник е оригинален инструмент за оценка на курса от студентите, посредством самооценка на ефекта върху тяхното учене. Създаденият инструментариум е приложим за целите на сходни изследвания, особено въпросника за анализ на потребностите на обучаваните от изучаване на чужд език за специфични цели. Резултатите от емпиричното изследване са обсъдени аналитично, интерпретирани са в различни плоскости с използването на адекватен статистически инструментариум и са представени графично.

В срок до завършване на работата по дисертацията докторантката успя да направи шест публикации по дисертационния труд, които обхващат значителна част от теоретичната проблематика и научните резултати. С това изпълни всички изисквания по научната част от индивидуалния си план, който в обучителния етап включва дисциплините

от научната специалност, широкопрофилната и специализиращата подготовка.

С работата си по дисертационния труд Веселина Коларски постигна ново равнище на професионално развитие по пътя на академичната си кариера. Тя се изгради като изследовател в сфера, която представлява научен и педагогически интерес за колегията и отваря възможност за бъдещо развитие на изведените педагогически подходи, обогатяване на инструментариума и разширяване на обхвата на билингвалното обучение в ХТМУ. Положителните резултати от педагогическите подходи на настоящата разработка ми дават увереност, че ще се установи още едно направление за подобряване на качеството на обучението на студентите.

Общата ми оценка за качествата на разработения дисертационен труд е положителна и считам, че той е оригинален по своите научно-приложни и приложни приноси и естествен завършек на задълбочена образователна и изследователска дейност на докторантката. В хода на работата колегата създаде екипна среда в ХТМУ за педагогически изследвания, което ми дава основания за удовлетвореност от научната дейност на Веселина Коларски и професионализма, който демонстрира по време на съвместната ни работа. Това ми дава основание да предложа на научното жури да ѝ бъде присъдена образователната и научната степен „доктор“.

14 май 2017г.

подпис:

